

PIKKUOPPILAIKEN SUUSTA

Syksyisen puun teko paperille oli hidasta ja tekniikka työläs. Erään pojan puussa oli vain muutama lehti ja selityksenä oli: "Muut lehdet on tippunu ja ne on haravoitu pois."

Ketjusilmukat ovat aina yhtä suuri kokemus 1.luokalla. Kun opitaan, tulee ketjuja metri kaupalla. Iloinen poika suunnitteli: "Nyt meillä osaa virkata kaikki muut paitsi isä. Kun menen kotiin, alan virkata isälle peittoä."

Pojan kiitoskirje postiin vierailun jälkeen:
Kiitos kaikest hyväst. Kiitos kivast posti kännistä.

Tytön kummi oli lähdössä yliopistoon ja tyttö kertoi: "Kummitäti lähtee epistolaan".

Poika myöhästyi 8-9 tunnilta, hän saapui 8.40 ja huusi ovelta hätääntyneenä: "Ette kai te ole jo syöneet?"

Aiheena oli ihminen ja eräs poika erotti ihmisen pään osia kuvaa tutkiessaan: otsa, takaraivo ja yläraivo (päälaki).

Joulumiete tytöltä: Jos Jeesus ei olisi syntynyt, ei olisi jouluakaan.

Luokassa pohdittiin kiusaamista. Eräs poika oli tanakka ja hän kertoi miten häntä oli nimitelty. Toinen poika oli sitä mieltä, että syy tukevuuteen oli vain se, että syö enemmän. Tanakka poika tokaisi ylpeänä: "Niin, ja onpahan minulla enemmän vararavintoa kuin muilla."

Poika oli sitkeässä kuumeessa. Kaveri vei läksyjä ja kertoi tilanteesta: "Sillä on jos mitä lääkkeitä, mutta kun ei viilene niin ei viilene."

Jossain vaiheessa otin pitkästä aikaa permanentin. Erään tytön kommentti kun menin kouluun: "Kyllä oot ruma, mutta et niin ruma kuin meidän äiti, sillä on viinipunainen tukka!"

Rastitodistukset saivat aikaan monenlaisia kommentteja, mm. huudahdus: "Kaikki oikein!", kun rastit olivat kaikki kohdassa "erittäin hyvin".

Odotin vauvaa ja uintireissulla eräs poika katseli vatsaani ja tokaisi: "Sä varmaan kelluisit hyvin."

Kerroin oppilaille odottavani vauvaa. Eräs tyttö huudahti innoissaan: "Minä katoinkin, että näytit pullukalta kun soitit pianoa!". Raskausviikkoja oli takana n.10...

Tytön idea luonnonsuojeluun: Paperi pitäisi pitää puissa kiinni.

Ope selitti miksi 1.luokan lukujärjestyksessä on rasteja eikä aineita. Sitten ope kysyi, mitä aineita koulussa sitten onkaan. Pojan vastaus: "Puuta, muovia, kumia...".

Erityisope söi mehujäätelöä laktoosi-intoleranssin vuoksi. Eräs tyttö innostui, sama ongelma on hänen äidilläänkin, ja hän kysyi: "Pierettäkö sinuakin?"

Irmeli-rehtori esitteli syksyn ekassa päivänavauksessa koulun henkilökuntaa. Vuoroon tuli koulun isäntä Pekka. Isäntä on mukava ja osuva nimi Pekalle, joka tekee monipuolista työtä. Ekalainen tyttö odotti milloin koulun rehtori esitellään ja isäntä-nimi teki vaikutuksen. Tyttö kysyi kuuluvalla äänellä: "Onko tämä se koulun rehtori?"

Ensimmäinen luokka on täyttä työtä lapsille ja he ovat usein väsyneitä. Eräs tyttö nuokkui ja huokaisi: "Kyllä äidin pitäisi antaa minun nukkua enemmän, aina on jaloista kiskomassa".

Perheiltana Sampolassa kierrettiin rasteja. Mukana oli kaksi ensiapurastia. Toisessa aiheena oli haavan puhdistus ja hoito. Veeran kämmenessä oleva "verinen" ja likainen haava sai ekalaisen tytön toteamaan vakavana: "Minä taidan pyörtyä".

Matematiikka on monelle mieluisaa ja syksyllä vielä helppoakin. Oppilaat tekivät kertausaukeamaa ja eräs tyttö huudahti iloisena: "Kyllä elämä on helppoa!"

Aapisen harjoitusvihkossa oli lause "Pa-nu lei-poo". Lause luettiin. Lauseen asiasisältö mietitytti tyttöä: "Voi noita miehiä!". Ope kyseli huokauksen syytä ja se oli: "Kun nuo miehet ei tee mitään kotitöitä. Meidänkään isä ei edes silitä."

Päivän piristys on tyttö, joka leikkaa tunnin alussa kynsiään, ihailee niitä ja tokaisee: "Elämä on ihanaa!"

Taulumäen päiväkodin eskareilla kylässä. Ekalaiset kertoivat mitä koulussa on opittu. Eräs tyttö kertoi pitävänsä numeroista ja oppineensa vähennys- ja enentämislaskuja.

Ope piti sanelua, sanat liittyivät itsenäisyyspäivän lähetessä Suomeen. Ope johdatteli seuraavaan sanaan puhumalla satuolentoista, joulupukista, tontuista ja muumeista. Sanelun jälkeen eräs poika tuli ja supatti opelle: "Eihän se joulupukki mikään satuolento ole, se on käynyt meillä."

Eräänä perjantaina ei ajatus kulkenut opella eikä avustajalla. he sanoivat heipat eräälle tytölle. Sitten huomattiin, että tytöllä oli vielä kaksi ryhmätuntia edessä. Avustaja haki tytön ulkoa takaisin. Tyttö luuli lintsanneensa ja saimme tytöltä kauniin anteeksipyyntön - koulutermit olivat tosin hiukan sekaisin: "Anteeksi että kliffasin!".

Ekalaisten ope kokee usein hellyttäviä hetkiä. Eräs oli se, kun ekalainen tyttö halusi kirjoittaa erityisopettajalle joulukortin ja saneli tekstin kirjoitusapua antavalle opelle: Olet hyvä ihminen. Minä tykkään sinusta.

Ekalaiset ovat hyvin kuuliaisia, tässä esimerkki. Kun harjoitteleme uutta numeroa tai kirjainta, ope kehottaa piirtämään sitä ilmaan ja pöytään ennen kuin tartumme kynään. Harjoitelimme v-kirjainta ja ope oli selin oppilaisiin kirjoittaen taululle. Oppilaat tekivät kirjainta ensin ilmaan, ja kun ope pyysi tekemään pöytään, huomasi avustaja, että muutama oppilas kirjoitti kiltisti v-kirjainta pöytään - kynällä.

Lumiretkellä käytimme luuppeja, joilla oli hienoa tutkia vaikkapa lumihiutaleita. Matkalla kouluun jalkakäytävällä oli hevosenkakkaa. Eräs pojista innostui: "Voiko näitäkin tutkia sillä teleskoopilla?".

Kesä voi tehdä ihmeitä :). Tyttöoppilas ei ekalla todellakaan pitänyt läksyistä. Kun aloitimme 2.luokan ja ope antoi ekat läksyt, tyttö huudahti: "Minä rakastan kotitehtäviä!"

Kävimme 2.luokan alussa Vesitornin näköalatasanteella ihailemassa maisemia. Sää oli todella kirkas ja tiirailimme miten kauas todella näkyy. Eräs poika tutkaili aikansa ja huudahti: "Hei! Tuolla näkyy Kuortti!"

2.luokalla naapurinamme oli 1B-luokka. Toisena koulupäivänä eräs poika sekosi luokkahuoneissa ja säntäsi erehdyksessä meidän luokan ovelle. Hän pysähtyi, katseli ympärilleen ja tokaisi: "Nytkö meillä on tämmöiset pöydät."

2.luokan alussa ope piti kertausta 1.luokan matematiikasta. Eräessä tehtävässä piti nimetä tasokuvioita. Kolmion alle eräs poika kirjoitti "shikaani".

2.luokalla joulunodotus alkoi tonttuaskartelulla. Tuleva pikkujoulun ja sen vieras joulupukki kirvoitti kieliä. Tuli pientä väittelyä uskoako joulupukkiin vai ei. Mieltävä hiljaisuus laskeutui luokkaan, kun eräs poika totesi: "Kannattaa muuten uskoa. Ajatelkaa lahjoja."

1.luokan pojalta irtosi tunnilla hammas. Hän kysyi mitä tekee sillä, ja sanoin ohimennen että laita roskiin jos et tarvitse. Poika huudahti tohkeissaan: "No en varmasti, tästä saa kotona rahaa!"

Ope otti vesihuikat päivän viimeisen tunnin jälkeen. Luokan juttunikkari totesi: "Taitaa maistua vesi pitkän ja raskaan päivän jälkeen."

Oli toinen koulupäivä 1.luokalla. Ope kehui lapsia ja pohti, että eipä mene kauan kun tämä kaikki on jo tuttua. Tyttöoppilas oli samaa mieltä: "Huomenna ollaan jo vanhoja tekijöitä".

1.luokan alussa open ohjeiden kuunteleminen oli tiukassa, Erään pojan kanssa juteltiin miksi ohjeita on kuunneltava. Ope jutusteli hartaasti, poika tuijotti keskittyneesti (ope ainakin luuli), ja kysyi kesken open lauseen: "Onko sinulla ollut eläimiä?"

1.luokkalaiset opettelivat virttä "Soi kunniaksi Luojan". Vaikeita sanoja käytiin läpi ja selitettiin. Vuoroon tuli: "...ain vaalii luotujaan". Eräs poika selitti vaalii-sanana: "Se on se kun valitaan presidentti."

Uskontotunnilla juttelimme hautajaisista. Poika kertoi miten heidän kerrostalossaan on ollut muutaman kerran lippu puolitangossa. Totesin, että talossa asuu varmaan paljon vanhoja ihmisiä. Sain vastauksen: "Joo, melkein kaikki ainakin 40 vuotta ja enemmänkin."

1.luokan tyttö pohti oppilaskunnan puheenjohtajalta vaadittavaa ominaisuutta:
"Puheenjohtajan on oltava jämäkkä, muuten homma on ihan sieltä syvältä."

Ekalainen tyttö oli perheen ainoa lapsi ja asian hyvä puoli oli hänen mielestään se, että hän saa kaiken huomion.

Opettelimme ruokalassa ruuan ottamista linjastolta. Opastin, että tarjotin otetaan vasta kun ollaan pinon kohdalla, sitä ei kilvan kurkotella kauempaa. Taempana oleva poika ehätti hapuilemaan tarjotinta, ja muistutin säännöstä. Poika totesi: "Teija, se oli huumoria."

Annoin kotiin opeteltavaksi Maamme-laulun sanat. 1.luokkalainen huomautti, että minulla oli kirjoitusvirhe. Kun olin kirjoittanut "soi sana kultainen", olisi sen pitänyt olla "soi saana kultainen".

Opelta kysyttyä ruokailussa: "Voiko ADHD tarttua?".

Ruualalla oli tarjolla keitetyjä kanamunia. 1.luokan poika jätti kananmunan syömättä otettuaan palasen. Hän kertoi, että se oli kylmää, äiti on kieltänyt syömästä raakaa kananmunaa.

1.luokan poika kysyi vastaantulevalta opettajalta: "Opetatko sinä käsitöitä?" Kun vastaus oli myöntävä, poika sanoi: "Kun minulla meni tämä vetoketju rikki."

1.luokan tytön kännykkä soi kesken tunnin. Eräs poika totesi soittoäänestä: "Onpa kiva laulu". Toinen huokasi: "Minulla on vain rekeerekka".

Koulussa oli viikko, jolloin korostettiin hyviä tapoja lukuvuoden avainalueen mukaan. Sain kuulla ilahduttavan paljon kauniita kommentteja. Kun vastasin tytön kysymykseen, tyttö kiitti: "Kiitos vastauksesta."

Elokuussa takkia ei aina tarvittu, ja se jäi 2.luokan pojalta joskus koululle naulakkoon. Kaveri muistutti eräänä päivänä kotiin lähdettyä pihalla takista. Takin omistaja palasi naulakolle ja huokasi: "Onneksi minua muistutettiin, säästyin äidin kiukulta."

Rinnakkaisluokan 2.luokkalainen innostui Aleksis Kiven päivänä: "Lehdessä luki, että Aleksis Kivi kävi Lutilan koululla!" (Lehtiartikkeli kertoi miten koulun ympäristön kadut on nimetty Seitsemän veljeksien mukaan)

2.luokan pojalla oli paljon kierroksia, ja hän huokaisi: "Minun pitäisi opetella itsehillitystä."

Ruokarauhasta muistutettiin jatkuvasti. Eräessä pöydässä pojilla riitti juttelua ja naurua, liian kovaäänisesti. Yksi pojista huokaisi open puhutellessa: "Kun on niiiiiin paljon asioita."

Joskus kuuntelemme musiikkia kuvis- ja käsityötunnilla. Tytöt tykkäävät laulaa mukana, mutta se ei aina miellytä poikia. Joululauluaikaan olin sitä mieltä, että niitä lauluja on mukava laulaa ja kuunnella. Sitten tyttöjen laulu alkoi raikua. Eräs pojista lysähti istumaan ja huokaisi syvään: "Hohhoijaa, nyt on tulossa pitkä tunti."

Juttelimme ihmisen elämänkaaresta. Oppilailla oli lapsuus, opella todettiin olevan aikuisuus, vaikka jännittikin tarjoaako joku opelle vanhuutta. Mutta sitten asia sanottiin kuten se on: "Teija, sinä olet menossa kohti vanhuutta."

Luokkaan tuotiin vauvakuvat. Opekin laittoi oman kuvansa, kopion mustavalkoisesta 1-vuotiskuvasta. Oppilaat yrittivät arvata open kuvan. Eräs poika päätteli: "Se on tuo mustavalkoinen, kun Teija on niin vanha". Eipä auttanut edes open yritys ehdottaa, että joku on ottanut mustavalkoisen kopion värikuvasta...

Opella oli yllään collegetakki. Tyttö luokassa kommentoi: "Olet tosi sporttisen näköinen tänään."

2.luokan poika piirsi kuvan, jossa oli teksti "Ou shit". Toruin asiallisen jämäkästi, ja päivittelin miten hän osaa englanniksi turhia sanoja. Vastaus tuli sujuvasti: "Minun äiti on ollut töissä englanninkielisessä leikkikoulussa."

Kaalilaatikko ei ole pikkuoppilaiden herkkuruokaa. Pojan kommentti: "En tykkää kaalista, mutta kyllä minä siitä laatikosta tykkään."

Tuhattaiturin matematiikan kirjassa yksi päähenkilö on harakka Kasse. Kun ekaluokkalaiset menivät liikuntatunnille ja näkivät kentällä variksen, he ryntäsivät sitä kohti ja huusivat: "Kasseeee!"

1.luokan tyttö oli kertonut kotona, että olin kehunut luokkaa reippaammaksi kuin mikään luokka ikinä. Isosisko, joka on myös ollut oppilaani, valisti: "Höh, se sanoo kaikille niin, sanoi meilleki sillai."

1.luokan poika kysyi ruokapöydässä: "Onko mukavampi asua kämppiksen kanssa kuin tytön kanssa?" Pohdiskelin asiaa ympäripyöreästi. Poika totesi, että hän ainakin ottaa tyttöystävän ja asuu tytön kanssa. Hän kiusoitteli vieressä istuvaa poikaa, että kyllä hänelläkin on joskus tyttöystävä. Mutta hänpä kääntyi kysymään takanaan istuvalta pojalta: "Mehän ollaan sovittu, että ollaan joskus kämppiksiä". Ja näin on kuulemma sovittu.

Keskustelua 1.luokassa, aiheena mitä miehet tekevät, kun ollaan ulkona ja lippu nousee salkoon. Ehdotuksia: Miehet kumartavat. Miehillä on ravatti.

1.luokan pojalla ei ollut aina malttia tehdä askartelu- ja kuvataidetoita huolella loppuun, kiire oli kova. Teimme metsän eläimiä yhteiseen talvimaisemaan piirtäen ja värittäen. Eläinten tuntomerkkejä oli tutkittu yhdessä. Ketussa kiinnitimme huomiota komeaan häntään ja väritykseen. Poika ei malttanut suunnitella, vaan hujautti piirtää jotakin. Kun kehotin tutkimaan kettua lisää ja keskittymään, hän tokaisi äreästi (ilmeisen tyytyväisenä omaan kettuunsa) osoittaen vieressä istuvan pojan kettua: "Miksi tuolla meni sitten läpi?".

1.luokan tyttö hermostui kunnolla, kun hänet siirrettiin pois jonosta. Asiasta keskusteltiin sitten rauhallisesti, ja kun ehdotin, että näitä tilanteita ei varmaan enää tule, tyttö mietti ja totesi: "Ehkä välillä".

Pohdimme 1.luokalla mitä tarkoittaa hyvä sydän. Auttaminen kuului monien mielestä hyväsydämiselle. Tyttö kertoi: "Minä autan isiä. Kun hän pyytää olutta, haen jääkaapista."

Oppilaiden aikakäsitys on aina yhtä hauskaa. Aleksis Kiven aikoja yritettiin hahmottaa, ja minulta kysyttiin: "Olitko sinä jo silloin?"

Ope harmitteli unohtavansa aina korttipelien säännöt. 1.luokan tyttö antoi ohjeen: "Sinun pitää pelata muistipeliä".

1.luokan poika kävi lukemassa etukäteen aapisen sanoja erityisopettajan kanssa. Hän oli lukenut sanan "nami". Toinen opettaja luetti myöhemmin, ja sana oli mielessä, hän luki: "Karkki".

Kävimme helluntaiseurakunnan Jouluvaelluksella. Yhdessä vaiheessa pysähdyimme katsomaan Jeesusta puusepän työssä ja naisia kaivolla. Naiset juttelivat Jeesuksen ihmetöistä, ja sitten he lauloivat. Yksi tyttö kysyi: "Osaatteko te laulaa Maamme-laulun?"

Alkupalvesta oli lähekkäin kaksi tärkeää teemaa koulussa, Sibelius 150v ja itsenäisyyspäivä. Kummankin tiimoilta vilahti myös Venäjä ja keisari. Joulukuusi tuli mukaan aiheeksi. Kun uskontotunneilla kertosimme joulusanomaa, mietimme, miten tietäjät saivatkaan tietää Jeesuksen syntymästä. Eräs poika muisteli: "No kun silloin oli se Venäjän keisari..."

Koulun viereen liikuntatalolle kokoontui varusmiehiä, valmiina marssimaan torille valatilaisuuteen. Eräs poika kysyi minulta: "Menetkö sinä katsomaan sitä paratiisia?"

Kävimme 1.luokkalaisten kanssa lähimetsikössä keräämässä kasveja ja muistelemassa metsäretkellä tutuksi tulleiden kasvien nimiä. Jonokävely oli vielä vaikeaa, ja juteltiin jonossa marssimisen taitoa tarvittavan esimerkiksi armeijassa. Eräs poika totesi, ettei mene ikinä armeijaan. Kaveri sanoi: "No sitten sinusta tulee päiväkodin hoitaja tai opettaja".

1.luokan pojan perustelu toistuvalla käytävällä juoksemiselle: "No kun tuo toinen jalka aina vaan laukaisee..."

Joukko eskareita, ykkösiä ja kakkosia oli luonani ja aiheena oli Runeberg. Eskarin poika viittasi: "Minunkin iskäni oli nuorena runoilija!"

Harjoittelija tutustui 1.luokkalaisten kanssa Vivaldiin. Tunnin lopussa Talvi-musiikin soudessa yhden vaiheen tehtävänä oli piirtää, mitä mieleen tulee. Joku sai mieleensä kesän, joku vuoria. Yksi poika väritti piirustuspaperiin alueita iloisilla väreillä. Ajattelin, että hänen mieleensä tuli musiikista väri-ilottelu. Mutta lopussa hän tuumasi: "En minä tiennyt yhtään mitä piti tehdä."

Muutama eskarityttö nautti valtavasta määrästä muovikirjaimia. Tehtävänä oli keksiä ja kirjoittaa sanoja, joissa kuuluu äänne r. Tyttö mietti, keksi sanan ja kirjoitti RAKKASU. Kun kysyin, minkä sanan hän kirjoitti, tuli vastaus tunteellisella äänellä: ”Rakkaus.”